

Utbildningsdepartementet  
103 33 STOCKHOLM

Stockholm  
2023-04-28

Vår referens  
Anna Libietis

Dnr  
U2022/03951

## Remissyttrande Statens skolverks förslag till nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet 2023–2027

Företagarna vill härmed avge våra synpunkter om det angivna förslaget.

### Om Företagarna och företagandet i Sverige

Företagarna är Sveriges största företagorganisation och företräder ca 60 000 företagare, i en stor mängd branscher och över hela landet. Grunden i vår organisation är 250 lokalföreningar och 2 000 förtroendevalda.

Sedan 1990 har 4 av 5 nya jobb skapats i små och medelstora företag. Sammantaget arbetar ca 1,9 miljoner personer i företag med högst 49 anställda, vilket gör de små företagen till de enskilt största arbetsgivarna i Sverige. Småföretagen och deras anställda står sammantaget för de största skatteintäkterna på kommunal nivå.<sup>1</sup>

En förutsättning för att småföretagen ska kunna fortsätta anställa och bidra till vårt gemensamma välbefinnande är att dagens unga ges möjligheter att bli nästa generations företagare och att företagen har tillgång till rätt kompetens. Svårigheten att hitta lämplig arbetskraft är emellertid företagets största tillväxthinder och inom många branscher väntas bristen bli alltmer alarmerande i framtiden.<sup>23</sup>

Svensk välfärd är beroende av duktiga entreprenörer och tillsammans utgör de en väsentlig del av den svenska ekonomin. En avgörande framtidsfråga är att säkerställa att barn och unga under sin skolgång förbereds väl inför den framtida arbetsmarknaden.

### Företagarnas inställning till digitalisering inom skolväsendet

Dagens elever är morgondagens anställda och entreprenörer. Grundskolan har ett viktigt uppdrag i att förbereda dagens elever inför det framtida arbetslivet, som för allt fler kommer att innebära att arbeta i ett företag eller att själv bli företagare.

Globalisering, automatisering, teknisk utveckling, klimatförändringar och oförutsedda händelser som Coronapandemin ger en hög förändringstakt. Det gör att företagen ständigt behöver utvecklas för att vara relevanta och konkurrenskraftiga. Dagens unga kommer att mötas av ett arbetsliv där arbetsgivarnas behov av kompetens är föränderligt och där kunskap utanför kärnämnen riskerar att snabbt bli föråldrad.

Förståelse för hur digitala tjänster och produkter fungerar, digitalt skapande och kunskaper i programmering blir däremot allt viktigare och kommer att krävas i nästan alla yrken framöver. Den snabbt framtvungna utvecklingen som skedde under pandemiåren märks tydligt bland företagen, där IT och digitala kunskaper seglade upp på förstaplats över områden där företagen ser behov av att kompetensutveckla befintlig personal.<sup>4</sup>

<sup>1</sup> <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2021/valfardsskaparna-2021/>

<sup>2</sup> <https://www.foretagarna.se/contentassets/4e37717257e24616a119b9a56391a03b/smaforetagen-och-jobben-final.pdf>

<sup>3</sup> [https://www.scb.se/contentassets/3fbf2376d5aa43d6a8c52b7911bd3f59/uf0515\\_2020i35\\_br\\_am85br2101.pdf](https://www.scb.se/contentassets/3fbf2376d5aa43d6a8c52b7911bd3f59/uf0515_2020i35_br_am85br2101.pdf)

<sup>4</sup> Företagarnas panel genomförd mars-april 2021

Regeringen bör ta ansvar för långsiktiga satsningar som gör att alla elever får med sig nödvändig digital kompetens redan från grundskolan. Det kräver i sin tur att lärarna ges förutsättningar för att tillämpa och lära ut digital kompetens i klassrummen och att erforderliga stödresurser finns på plats för att minimera den administrativa bördan för lärarna. Företagarna ser framförallt behov av följande åtgärder:

## *Höj lärarkompetensen och inför ett riktat bidrag för implementering*

Skolverket bör, i samverkan med relevanta organisationer, löpande arrangera fortbildning för lärare samt uppdras att ta fram stödmaterial för hur lärare ämnesintegrerat kan arbeta med digital kompetens. Därtill bör ett riktat bidrag införas för att huvudmännen ska kunna implementera arbetssätt, tillsätta nödvändiga resurser och införskaffa utrustning. Genomförandet bör med fördel ske i samverkan med befintliga organisationer, med kunskap i och om digital kompetens och med upparbetade kontakter med näringslivet.

## *Stärk den digitala kompetensen i lärarutbildningen*

Utöver att stärka den digitala kompetensen hos verksamma lärare måste inslagen av digital kompetens stärkas i lärarutbildningen. Digital kompetens och kunskap i hur man kan arbeta med digitala verktyg ämnesintegrerat bör finnas med i lärarutbildningens läroplan tillsammans med tydliga lärandemål.

## **Företagarnas synpunkter på förslaget till nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet 2023-2027**

Företagarna välkomnar, som ovan påtalats, satsningar på digitalisering inom skolväsendet. Vad gäller presenterat förslag har Företagarna emellertid ett antal farhågor och synpunkter.

## *Svensk konkurrenskraft saknas som övergripande mål*

Företagarna saknar tydliga skrivningar om att barn och unga ska utveckla digital kompetens i syfte att säkerställa svensk konkurrenskraft. Vikten av digital kompetens för arbetslivet omnämns i olika delar, men Företagarna menar att det bör framgå som ett tydligt övergripande mål.

Därtill menar Företagarna att det i strategin bör framgå att ungas digitala lärande ska kopplas till entreprenörskap, då digital kompetens är ett viktigt verktyg inom företagande.

## *Brist på konkreta förslag*

Strategier inom olika områden finns det gott om. Mellan år 2011-2014 nämns strategi sju gånger på regeringskansliets webb. Från 2015 till idag nämns det totalt 4865 gånger. När strategier inte följas av konkreta åtgärder, dvs. uppdrag, budget och ansvar händer ingenting. Istället stannar åtgärderna vid universalreceptet ökad samverkan eller ny lagstiftning vilket sällan löser några problem.

Digitaliseringsstrategin saknar konkreta förslag på hur den ska implementeras och omsättas i praktiken. Företagarna ser därför att risken är att strategin, om den inte följs av tydliga uppdrag, budget och de satsningar vi föreslår ovan, blir verkningslös. Särskilt krävs stora satsningar på lärarkompetensen, där lärarkåren annars riskerar att bli omsprungen av dagens och morgondagens elever, där många har tillgång till och utvecklar en stor digital kompetens från ung ålder. Digitalisering är ett rörligt mål som kräver kontinuerlig kompetensutveckling, vilket inte minst den senaste tidens snabba utveckling av AI visar.

## *Brist på vetenskaplig förankring*

Företagarna anser att det är anmärkningsvärt att Skolverkets underlag saknar hänvisning till vetenskapliga studier som ger stöd för att digitaliseringen kommer att få de effekter som Skolverket väntar sig. Innan implementering av strategin sker menar Företagarna att forskning som ger stöd åt att strategin innebär förflyttning i rätt riktning och inte utsätter skolan för ett experiment bör belysas. Företagarna menar vidare att fortsatt forskning krävs om digitalisering och dess konsekvenser och

# företagarna

möjligheter för barn och ungas lärande. Bara på så vis är det möjligt att nå riksdagens mål om att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Anna Libietis  
Utbildningspolitisk expert  
Företagarna

Pernilla Norlin  
Samhällspolitisk chef  
Företagarna

Företagarna

Besöksadress: Rådmansgatan 40 | Postadress: 106 67 Stockholm  
[www.foretagarna.se](http://www.foretagarna.se) | [info@foretagarna.se](mailto:info@foretagarna.se) | 08-406 17 00